

PRANEŠĖJŲ APSAUGA

Pasvalio krašto muziejuje yra galimybė apie pažeidimą pranešti vidiniu įstaigos kanalu. Pranešti gali asmenys, kuriuos su Pasvalio muziejaus administracija sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir pan.).

Pažeidimas – Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme apibrėžtas kaip įstaigoje galbūt rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas, taip pat šiurkštus privalomų profesinės etikos normų pažeidimas ar kitas grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės pažeidimas, apie kuriuos pranešėjas sužino iš savo turimų ar turėtų tarnybos, darbo santykių arba sutartinių santykių su įstaiga.

Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 3 straipsnyje numatyta, kad asmenys informaciją apie pažeidimus gali teikti dėl:

- 1) pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;
- 2) pavojaus aplinkai;
- 3) kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdam teisingumą;
- 4) neteisėtos veiklos finansavimo;
- 5) neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;
- 6) neteisėtu būdu įgyto turto;
- 7) padaryto pažeidimo padarinių slėpimo, trukdymo nustatyti padarinių mastą;
- 8) kitų pažeidimų.

Muziejuje yra paskirtas kompetentingas asmuo, kuris administruoja vidinę informacijos apie pažeidimus kanalą, nagrinėja juo gautą informaciją, užtikrina asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, konfidencialumą bei atlieka kitas funkcijas:

Muziejaus administracijos, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo Eglė Moisejeva tel. +370 65856455, el.p.moisejeva.egle@gmail.com

Asmenis, teikiantiems informaciją apie pažeidimus, gali būti aktualūs šie teisės aktai:

[Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas](#);

[Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“](#);

[Pasvalio rajono savivaldybės administracijos informacijos apie pažeidimus pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą teikimo tvarkos aprašas](#).

Rekomenduojame pranešimą apie pažeidimą teikti užpildant pranešimo apie pažeidimą **forma**, arba **laisvos formos pranešimu**, nurodant savo vardą, pavardę, asmens kodą arba gimimo datą, jeigu asmens kodo neturi, darbovietę, kontaktinius duomenis (gyvenamąją ir (ar) korespondencijos gavimo vietą arba elektroninio pašto adresą, telefono numerį ar kitus duomenis ryšiui palaikyti); duomenis apie pažeidimą (kas, kada, koku būdu ir kokį pažeidimą rengiasi daryti, daro ar padarė ir pan.); sužinojimo apie pažeidimą datą ir

aplinkybes; jei įmanoma, bet kokius turimus dokumentus ar informaciją, atskleidžiančią galimo pažeidimo požymius; ar apie pažeidimą jau yra kam nors pranešęs ir, jei pranešė, kam buvo pranešta, ar buvo gautas atsakymas; kad yra susipažinęs su teisinėmis pasekmėmis už melagingos informacijos teikimą.

SVARBU! Teikiant laisvos formos pranešimą, būtina nurodyti, kad pranešimas teikiamas vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymu nurodant, kad „ŠI INFORMACIJA TEIKIAMA VADOVAUJANTIS PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMU“.

Asmuo svarstantis teikti ar pateikęs informaciją apie pažeidimą, gali kreiptis dėl konfidencialios konsultacijos į kompetentingą subjektą **Eglę Moisejevą tel. +370 65856455, el. p. moisejeva.egle@gmail.com**

Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą Muziejuje, ją gali pateikti vienu iš šių būdų:

- siųsti el. paštu: muziejus@pasvalys.lt;
- kreipiantis į kompetentingą subjektą tiesiogiai;
- paštu Pasvalio krašto muziejus, adresu: P. Avižonio g. 6, LT-39149 Pasvalys, Siunčiant pranešimą paštu, po adresato pavadinimu turi būti nurodoma žyma „KOMPETENTINGAM SUBJEKTUI ASMENIŠKAI“;
- **Prokuratūrai tiesiogiai.** Asmuo dėl pažeidimo kreipiasi tiesiogiai į kompetentingą instituciją, kai yra bent viena iš šių aplinkybių:
 - pažeidimas turi esminę reikšmę viešajam interesui;
 - būtina kuo skubiau užkirsti kelią pažeidimui ar jį nutraukti, nes gali atsirasti didelė žala;
 - vadovaujantys, su įstaiga darbo ar sutartiniais santykiais siejami asmenys patys galbūt daro ar yra padarę pažeidimus;
 - informacija apie pažeidimą buvo pateikta per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, tačiau atsakymas nebuvo gautas arba nebuvo imtasi veiksmų reaguojant į pateiktą informaciją, arba priemonės, kurių buvo imtasi, buvo neveiksmingos;
 - yra pagrindas manyti, kad, pateikus informaciją apie pažeidimą vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, pranešėjo anonimiškumas ar asmens konfidencialumas gali būti neužtikrintas arba bus siekiama pažeidimą, apie kurį pranešta, nuslėpti;
 - Muziejuje nėra veikiančio vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo;
 - asmuo negali pasinaudoti vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, nes jo su Muziejumi nebesieja darbo ar kiti teisiniai santykiai.
- **Viešai.** Viešai informacija apie pažeidimą gali būti teikiama, siekiant pranešti apie gresiantį pavojų žmonių gyvybei, visuomenės sveikatai ar aplinkai, kai siekiant užkirsti kelią tokiai grėsmei būtina imtis skubių veiksmų ir dėl laiko stokos nėra galimybių apie pažeidimą pranešti kitais būdais arba kitais būdais pranešus apie pažeidimą nebuvo laiku imtasi reikiamų veiksmų.

Asmenų, teikiančių informaciją apie pažeidimus, teisės ir garantijos

Asmenims, pateikusiems informaciją apie pažeidimus, nuo pranešimo gavimo momento užtikrinamas asmens konfidencialumas ir draudimas daryti jų atžvilgiu neigiamą poveikį, neatsižvelgiant į tai, ar asmuo pateikęs pranešimą apie pažeidimą tarnyboje buvo pripažintas pranešėju, ar ne. Teisinės gynybos priemonės, kuriomis saugoma nuo neigiamo poveikio priemonių nurodytos PAĮ 11 straipsnio 3, 5 dalyse. Teisės ir garantijos bei atsakomybės už informacijos atskleidimo netaikymą, nustatytos PAĮ 3 straipsnio 3 dalyje.

Konfidencialumas užtikrinamas nepaisant gautos informacijos apie pažeidimą, tyrimo rezultatus.

Konfidencialumo užtikrinti nebūtina, kai:

- to raštu prašo informaciją apie pažeidimą teikiantis asmuo;
- informaciją apie pažeidimą teikiančio asmens pateikia informacija yra žinomai melaginga.
- Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatomis, pranešėjams užtikrinamas konfidencialumas, gali būti taikomos apsaugos, skatinimo ir pagalbos priemonės.
- Įspėjame, kad Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 236 straipsnyje yra numatyta baudžiamoji atsakomybė už melagingą įskundimą ar pranešimą apie nebūtą nusikaltimą.